

## **ВЪВ ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ**

### **ПОЗИЦИЯ на Висшия адвокатски съвет във връзка с безпрецедентните действия на Прокуратурата от последните месеци**

Адвокатурата е призвана да отстоява принципите на демокрацията, върховенството на закона, защитата на правата на личността, нейното достойнство и сигурност.

Без правова държава е невъзможно да се защитават ефективно правата и интересите на българските граждани.

Висшият адвокатски съвет изразява своята тревога от начина, по който Прокуратурата на Република България в последно време изключва механизмите за гарантиране на правата както на гражданите, така и на обвиняемите лица, като по този начин поставя под огромна заплаха два от стълбовете на демокрацията – правото на защита и справедлив съдебен процес и презумпцията за невинност.

Превръща се в практика задържането на адвокати в качеството им на защитници на физически лица. Адвокатът бива откъждествяван публично с неговия подзащитен, което е в драстично противоречие с процесуалното му качество.

Начинът, по който се извършват процесуално-следствените действия „претърсване“ и „изземване“, има за цел търсене на публичен ефект, а не да се докаже вината на обвиняемия. Това особено личи при извършените процесуални действия в сградата на президентската институция, която е символ на държавността.

Разпространяването на подбрани от прокурора доказателства по висящи досъдебни производства нарушава грубо презумпцията за невинност и съзнателно привлича медийното внимание към определени дела. Това създава впечатление, че решава-

нето на правния спор зависи не от съда, а от общественото мнение.

През последните години се създаде практика Прокуратурата да провежда шумни пресконференции, като оповестява образуването на дела, имената на задържани лица и твърдения за извършени от тях престъпления. На сайта на Прокуратурата се разпространяват подбрани доказателствени материали „с разрешение на наблюдаващия прокурор“, обичайно преди вземането на мярка за неотклонение от съда. Критериите, по които Прокуратурата преценява обществената значимост на делата и необходимостта от публичното им разгласяване, остават неясни. Неясни са и критериите, по които се разпространяват доказателства по висящи досъдебни производства, като начинът на техния подбор показва субективизъм и опит за публично вменияване на вина, в нарушение на презумпцията за невиновност, далеч преди съдът да се е произнесъл.

Свидетели сме на системно нарушение на Директива 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да участват в наказателния процес. Директивата е категорична, че държавите от Европейския съюз, в това число и Република България, следва да гарантират, че публичните органи не могат да предоставят информация на медиите, чрез която да сочат обвиняеми лица за виновни, и че ако тежестта на доказване се прехвърли от обвинението към защитата, презумпцията за невиновност също ще бъде нарушена.

Висшият адвокатски съвет намира, че тези порочни практики следва да бъдат преустановени незабавно.

Същевременно сме свидетели на институционално заклеяване на правото на изразяване на мнение на адвокати, когато са засегнати техни подзащитни, както и когато говорят по важни за обществото въпроси.

По Конституция съдебната система чрез своите органи следва да бъде независима и еднакво отдалечена от всички политически сили, като участието на тези органи в обществения живот следва да се осъществява, доколкото е необходимо, единствено за изпълнение на съответните им функции и подчинявайки се единствено на закона, спазвайки принципите на Конституцията.

Висшият адвокатски съвет ще инициира обществена дискусия по поставените проблеми в защита на върховенството на правото и Конституцията.

10.07.2020 г.

Висш адвокатски съвет